

نقش والدین در انتخاب رشته تحصیلی (۲)

ضعف و قوت تحصیلی: برخی از دانش‌آموزان به خاطر شرایط ویژه‌ای که دارند بیشتر در معرض افت تحصیلی هستند و برخی از آن‌ها افتان و خیزان تجربه‌هایی از افت تحصیلی داشته‌اند. برخی از علل افت تحصیلی این دانش‌آموزان به عوامل بیرونی مثل خانواده، مدرسه و... مربوط می‌شود و برخی علل، علل فردی هستند مثل انگیزه خود دانش‌آموز، روش‌های مطالعه و برنامه‌ریزی، علایق و استعدادها و غیره. در مقابل دسته‌های دیگر از دانش‌آموزان قشر پرنیرو و قابل‌توجهی برای دست اندرکاران تعلیم و تربیت جامعه هستند و از دست رفتن چنین نیروهایی به خاطر انتخاب‌ها و تصمیمات نادرست زیان‌های قابل‌توجهی به بار خواهد آورد. (پیشنهاد می‌کنیم مقاله نقش خانواده بر مشکلات تحصیلی نوجوانان را مطالعه بفرمایید).

ویژگی‌های رشدی دوره نوجوانی: دوره بلوغ و نوجوانی، به سنین بین ۱۰ تا ۱۹ سالگی اطلاق می‌شود. در این دوره، نوجوان نه دیگر کودک به حساب می‌آید و نه هنوز به درستی بالغ شده است. وی در مرز بین این دو مرحله یعنی کودکی و بزرگسالی قرار دارد و با انتظارات و تمایلات هر دوره رو به رو است. کودک و بزرگسال هر کدام یک نوبت، بار کودکی و بزرگسالی را بر دوش حمل کند زیرا متعلق به هر دو دوره است، اگر کاری کودکانه کند او را ملامت می‌کنند که بزرگ شده و این کار در شان او نیست از سوی دیگر در زمره بزرگسالان محسوب نمی‌شود. (پیشنهاد می‌کنیم مقاله نوجوانی را مطالعه بفرمایید)

روحیات و خلق و خوی: خانواده‌های محترم توجه داشته باشند که فرد در شغل و رشته‌ای موفق است که با روحیات و خلق و خوی او هماهنگ باشد. مجبور کردن فردی که با دیدن خون غش می‌کند، مسلماً حتی اگر به زور در رشته تجربی موفق بوده و در رشته پزشکی پذیرفته شود، یا تحصیلش را نیمه‌کاره رها می‌کند و یا فرد کارآمدی در رشته‌اش نخواهد شد. غش کردن در مواجهه با خون یک مثال است برای این منظور که هرگز نباید رشته‌ای را انتخاب کرد که با روحیه و ویژگی‌های شخصیتی فرد تضاد و تعارض دارد.

ادامه دارد ...

نگارش: الهه مهر منش - دکتری روانشناسی سلامت

در مقاله قبلی به ضرورت استفاده از مشاوره، مشاوره تحصیلی پرداختیم و با هدایت تحصیلی آشنا شدیم. در ادامه سعی داریم به مواردی که اگر والدین به آن‌ها آگاهی داشته باشند می‌توانند راهنمای بهتری برای فرزندانشان در انتخاب رشته تحصیلی خود باشند، اشاره کنیم.

استعداد: توانایی بالقوه و ذاتی فرد در یادگیری و انجام یک کار یا موضوع خاص و ویژه است. یعنی هر فردی نسبت به همسالان و هم‌نوع خودش توان خاص و ویژه‌ای دارد که در صورت آماده بودن شرایط محیطی می‌تواند خلاق، موثر و سازنده باشد. استعداد را میزان نسبی پیشرفت یک فرد در یک فعالیت برآورد می‌کنیم. اگر برای کسب مهارت در یک فعالیت افراد مختلف در شرایط و موقعیت یکسانی قرار بگیرند متوجه خواهیم شد که افراد مختلف تفاوت‌هایی از لحاظ میزان کسب آن مهارت نشان می‌دهند. برخی افراد در یک زمینه یادگیری بهتر و کارایی بیشتری از خود نشان می‌دهند و پیشرفت آن‌ها در آن زمینه سریع‌تر است، درحالی‌که افراد دیگر در زمینه‌های دیگری ممکن است مهارت و سرعت پیشرفت بیشتری نشان دهند.

چگونگی شناخت استعدادها:

اینکه بدانیم در یادگیری کدام درس زودتر و عمیق‌تر عمل می‌کنیم.

اینکه بدانیم به چه میزان نسبت به یادگیری یک کار را سریع‌تر یاد می‌گیریم.

اینکه با انجام یک آزمون استاندارد، کدام استعداد ما برتر است.

اینکه از نظر یک مشاور متخصص، ما به صورت بالقوه مستعد کدام رشته‌ی تحصیلی یا زمینه‌ی شغلی هستیم.

اینکه بدانیم در چه کار یا فعالیتی بیشتر وقت می‌گذرانیم.

توانایی: کار یا عملی است که فرد می‌تواند به راحتی انجام دهد و بهتر است جهت کسب موفقیت، فرد توانایی‌های خاص آن شغل را داشته باشد یا در صورت امکان توانایی‌ها را کسب نماید.

توانایی ذهنی: منظور از توانایی ذهنی همان هوش و عملکرد کلی فرد در زمینه‌های مختلف می‌باشد و قابلیت‌های متنوعی همچون استدلال، برنامه‌ریزی، حل مسئله، تفکر انتزاعی، استفاده از زبان و یادگیری را نیز در بر می‌گیرد.

